

2–3. A HUNOK. A GEPIDÁK KIRÁLYSÁGA

A Felső-Tisza–Szamos-vidék és az Érmellék hun kor előtti *korai gepida* leleteit magam kíséreltem meg először összeállítani, ott közlöm a szilágysomlyói fegyveres sírt is: Az újhartyáni germán lovassír (Arch. Ért. 88, 1961). A hun kor gazdag érmelléki gepida sírjai közül a magányos fegyveres gazdag sírt ROSKA MÁRTON ismertette: Az érmihályfalvai germán sír (Arch. Ért. 44, 1930; ua. AISC 1, 1931). A helység más részén került elő az erdélyi korai gepida kultúra egyik „ősforrása”: ANDRÁSSY ERNŐ, Népvándorláskori temető Érmihályfalván (Közl. ENM 4, 1944). Érdengeleg és Gencs gazdag temetkezéseit I. NÉMETI közölte: Descoperiri funerare din sec. V e. n. lângă Carei (AMN 4, 1967). Gencs 2 sír: UŐ, Satu Mare 1, 1969.

Szalay Mátyás (Újhartyán, 1889. okt. 6. – Zebegény, 1957. jún. 24.): plébános, költő. A gimn.-ot Kalocsán és Esztergomban, a teológiát az innsbrucki egy.-en végezte, ahol teológiából és filozófiából doktorált. 1915-ben pappá szentelték. Szászrégenben és Nagyszebeneken prefektus, 1918-ban Bp.-en hittanár, Brádon plébános, 1928-1934 között Sepsiszentgyörgyön esperes-plébános és kerületi tanfelügyelő. 1934-ben betegsége miatt lemondott és Zebegényben telepedett le, ahol 1944-től plébános. Az Erdélyi Kat. Akad. irodalmi szakosztályának titkára, az erdélyi kat. irodalom szervezője volt. – M. Tűzkereszt (versek, Bp., 1911); Hunnia nagyhete (versek, Bp., 1914); Krisztus 7 szava (versek, Bp., 1917); A jószág sorsa (versek, Brassó, 1924); Noémi (bibliai színmű, Brassó, 1926); Albiász vagy a nagy diákháború (Homérosz újabb kézírataiból összeáll., Kolozsvár, 1927); Isten sípjai (versek, Nagyvárad, 1933); Lelki könyv nagylányok és asszonyok szárnyára (Arad, 1926).

Tücsökmadár (*Locustella Kaup.*)

A tücsökmadarak 9 faja alakban és szokásaira nézve eléggé különbözik családtagjaitól ahhoz, hogy külön nemzetségbe soroljuk őket. Testük karcsú, oldalt összenyomott; csőrük széles és hegye felé árszerű; lábuk meglehetősen magas és hosszúujjú; szárnyuk rövid és lekerekített; farkuk középhosszú, széles és lépcsőzetes; az alsó farkfedőtollak igen hosszúak és többnyire a legszélső kormánytollakon túl érnek; a tollazat többi része lágy és finom, színe komorabb barnászöld, a hát és a mell felső része sötétebb foltokkal rajzolt

A Nemzeti Múzeumban levő tojásai a következő helyekről valók: Gyeke, Szenteged (Mezőség), Pákoz, Dinnyés (Velencei tó), Újhartyán és Izsák (Pest m.), a M. kir. Madártani Intézetben levők Dabásról (Pest m.) és a Velencei tóról valók. Májusban, júniusban fészkel.